

A 1618/miljö

Framlagt av:
Mittengruppen

Behandlas i:
Miljö- och
naturresursutskottet

J.nr. 14-00112-1

Medlemsförslag om ökat nordiskt samarbete för att trygga de nordiska vattenresurserna

Enligt IPCC:s senaste rapport kommer klimatförändringen att medföra allvarliga risker för naturens och människans välbefinnande. Klimateffekterna, befolkningstillväxten och en ökad konsumtion av vatten kommer att ändra förutsättningarna för hela jordens vattenförsörjning och leda till en ökad global efterfrågan på vatten, särskilt sötvatten, som utgör endast två procent av allt jordens vatten.

Vattenfrågorna är tätt sammankopplade med de ekonomiska, sociala och säkerhetsfrågorna. Enligt den Europeiska unionen är 20 procent av Europas ytvatten allvarligt hotade och nästan hälften av EU:s befolkning lever i länder, där uttaget av sötvatten är för högt. Med hjälp av ramdirektivet för vatten har man strävat efter att förbättra EU-samarbetet över nationsgränser för att säkerställa god vattenstatus till år 2015.

Norden har gott om vattenresurser, men klimatförändringen beräknas påverka bland annat nederbörds mängderna, avdunstningen och avrinningen. Kvaliteten i vattendrag kan bli sämre när jorden inte är frusen i längre perioder, vilket innebär att vattenvården blir mer utmanande på grund av erosion och en ökad näringsbelastning i vattendragen.

De nordiska länderna har en tradition av att förvalta sina naturresurser på ett hållbart sätt och med hänsyn till våra ekosystem. Rena vattendrag, tryggt och rent dricksvatten samt sanitet ska även i framtiden kunna garanteras för medborgarna i Norden. Hittills har det inte funnits tillräcklig nordisk samordning kring dessa viktiga frågor, utan länderna har agerat var för sig.

Med tanke på framtidsutsikterna, och särskilt på internationaliseringen och globaliseringen av den sk. vattenfrågan, anser Mittengruppen att de nordiska länderna bör arbeta strategiskt för att se till att våra vattendrag inte utsätts för påfrestningar och föroreningar. Likaså är det viktigt att arbeta för en god hantering och gott skydd av vattenresurser samt att grundvat-

tenresurserna inte överutnyttjas när efterfrågan på vatten ökar. En allvarlig störning i vattenförsörjningen kan leda till samhällskriser, som kräver särskild beredskap. Våra primärnärings, jordbruk och fiske, är beroende av vatten såväl som näringslivet och energiproduktionen. För att förvalta och bevara de nordiska vattenresurserna nu och för kommande generationer behövs samarbete och gemensamma lösningar.

Det höga teknologiska kunnandet inom vattenförsörjningen och i förvaltningen av vattenresurser kan öppna nya möjligheter för de nordiska länderna att sprida sitt kunnande internationellt. Vid sidan av de nya möjligheterna bör de nordiska länderna samarbeta för att hantera de hot som förorsakas av de nya omständigheterna som beskrivs här. Det är viktigt att koordinera Nordens ståndpunkter till exempel med hänsyn till EU:s vattenpolitik samt i förhandlingarna om internationella och globala handels- och investeringsavtal. De nordiska länderna bör i samband med avtalsförhandlingarna lyfta upp frågor som berör skyddandet av naturresurser, däribland vatten.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Mittengruppen att

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska ländernas regeringar

att de nordiska länderna koordinerar sin verksamhet både globalt och i EU för att trygga de nordiska vattenresurserna

att de nordiska länderna tar tryggandet av vattenresurser som en av sina högsta prioriteter för de kommande åren

att nordiskt kunnande inom vattenförsörjning tas som en del av Team Norden-arbetet

Akureyri den 7 april 2014

Anders Andersson (KD)

Anders Eriksson (ÅF)

André N. Skjelstad (V)

Anita Brodén (FP)

Arto Pirttilahti (cent)

Brynhildur Pétursdóttir (Björt framtíð)

Christina Gestrin (sv)

Eeva-Maria Maijala (cent)

Finn Thranum (V)

Helgi Abrahamsen (sb)

Höskuldur Þórhallsson (F)

Jóhanna María Sigmundsdóttir (F)

Jörgen Pettersson (ÅC)

Karen Ellemann (V)

Liv Holm Andersen (RV)

Rigmor Andersen Eide (KrF)

Satu Haapanen (gröna)

Simo Rundgren (cent)

Åsa Torstensson (C)

Nordiska rådet

A 1618/miljö

Framlagt av:
Mittengruppen

Behandlas i:
Miljö- och
naturresursutskottet

J.nr. 14-00112-1